

СХВАЛЕНО  
розпорядженням Кабінету Міністрів України  
від 7 червня 2024 р. № 527-р

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ  
розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року

Опис поточного стану справ, тенденції та визначення  
ключових проблем, які обумовили прийняття Національної стратегії  
розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року

У Загальній декларації прав людини, прийнятій у 1948 році Генеральною Асамблеєю ООН, наголошується, що кожна людина має право на освіту, яка повинна бути безоплатною (хоча б початкова і загальна) та спрямованою на всебічний розвиток людської особистості, збільшення поваги до прав людини і основних свобод, сприяти взаєморозумінню, терпимості та дружбі між усіма народами, расовими або релігійними групами. В Україні право на освіту, забезпечення державою доступності і безоплатності дошкільної, повної загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах гарантовано статтею 53 Конституції України.

Сучасна освіта повинна бути спрямована на отримання життєвих компетентностей та гармонійний розвиток людини як особистості, її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей громадян, здатних до свідомого суспільного вибору.

Одним із пріоритетних напрямів розвитку сучасної освіти в Україні є забезпечення рівних прав та можливостей в освітній сфері для всіх без будь-якої дискримінації. Вагомого значення набуває створення інклюзивного, безпечного, сприятливого для розвитку освітнього середовища, яке сприяє формуванню життєвих компетентностей, розвитку здібностей та обдарувань кожного незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, місця проживання, мови спілкування, соціального і майнового стану тощо.

Державою повинні бути створені відповідні умови та надана необхідна підтримка для того, щоб кожен здобув освіту відповідно до свого потенціалу.

Принципи загальності та доступності освіти для всіх також визначено у Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права (ратифікований Україною 19 жовтня 1973 р.), Конвенції про права дитини (ратифікована Україною 27 лютого 1991 року). Конвенція про права осіб з

інвалідністю (ратифікована Україною 16 грудня 2009 р.) визначає, зокрема, такі важливі принципи, як забезпечення доступності, повного та ефективного залучення і включення осіб з інвалідністю до суспільного життя, а також визначає важливість їх самостійності та незалежності. Згідно із статтею 24 Конвенції про права осіб з інвалідністю держави-учасниці визнають право осіб з інвалідністю на освіту. Для реалізації цього права без дискримінації на підставі рівності можливостей держави-учасниці забезпечують інклюзивне навчання на всіх рівнях протягом життя, прагнучи при цьому до повного розвитку людського потенціалу, розвитку особистості, талантів і творчості осіб з інвалідністю, а також їх розумових і фізичних здібностей у найповнішому обсязі.

Однією із глобальних цілей сталого розвитку на період до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 р. № 70/1, є забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх (ціль № 4).

Парадигма сучасної української освіти передбачає відхід від медичної та перехід до біопсихосоціальної моделі сприйняття людини. У квітні 2022 р. Мінекономіки затверджено Національний класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, використання якого дає змогу проводити оцінку функціональних можливостей та потреб кожної особи, незалежно від наявних у неї діагнозів. У поєднанні з впровадженням інших інновацій в освіті така оцінка сприятиме кращому функціонуванню інклюзивного навчання, абілітації та реабілітації відповідно до потреб кожної особи.

Сучасний підхід до сприйняття особи з особливими освітніми потребами закріплено в Законах України “Про освіту”, “Про дошкільну освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, “Про професійну (професійно-технічну) освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, “Про позашкільну освіту” та “Про вищу освіту”. Законодавча база створює можливості для отримання додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі виходячи з освітніх потреб незалежно від наявності інвалідності.

Протягом останнього десятиліття розпочато важливі реформи для просування інклюзивного навчання та деінституціалізації. Незважаючи на повномасштабну збройну агресію Російської Федерації проти України, реформування інклюзивного навчання продовжується разом із визначенням нових пріоритетів та завдань для подальшого розвитку освіти в Україні.

Згідно із Законом України “Про освіту” діти з особливими освітніми потребами мають право на безкоштовне здобуття освіти у всіх державних і комунальних закладах освіти. Такий підхід спричинив значне збільшення кількості дітей з особливими освітніми потребами в закладах загальної

середньої освіти: з 4180 у 2017 році до 40147 у 2024 році. Подібна ситуація спостерігається і у сфері дошкільної освіти: у 2017 році функціонувало 578 інклюзивних груп, а у 2023 році — вже 6206 інклюзивних груп, у яких навчаються 11434 діти з особливими освітніми потребами.

Кабінетом Міністрів України затверджено порядки організації інклюзивного навчання у закладах освіти різних рівнів. Так, Порядок організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 51, ст. 1735; 2021 р., № 62, ст. 3908), Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 76, ст. 4774), Порядок організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 636 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 59, ст. 2031), Порядок організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 р. № 1321 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 100, ст. 6595), Порядок організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 59, ст. 2030), Порядок організації інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 779 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 69, ст. 2410).

Щороку з державного бюджету виділяється субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами. Так, у 2022 і 2023 роках видатки загального фонду за бюджетною програмою 2211220 “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами” становили 454 012,5 і 304 595,3 тис. гривень відповідно.

Станом на 2024 рік в областях та м. Києві створено 692 інклюзивно-ресурсних центри, які забезпечують право дітей з особливими освітніми потребами на дошкільну та загальну середню освіту (46 інклюзивно-ресурсних центрів розміщуються на тимчасово окупованій території України).

Інклюзивно-ресурсні центри проводять комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дітей, надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, а також здійснюють їх систематичну та кваліфіковану підтримку.

Незважаючи на значний прогрес протягом останніх років у забезпеченні інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми потребами існують перешкоди для доступу таких осіб до освіти. За даними

ЮНІСЕФ, діти з особливими освітніми потребами залишаються однією з найбільш відсторонених та ізольованих груп і щоденно стикаються з перешкодами, зокрема, у доступі до освіти. Стигматизація та дискримінація, відсутність індивідуалізованих методик навчання, що орієнтовані на дитину, відсутність допоміжних засобів для навчання, недоступність навчальних матеріалів, фізична недоступність шкіл тощо становлять ті проблеми, з якими зіштовхуються діти з особливими освітніми потребами.

Національна стратегія розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року (далі — Національна стратегія) спрямовується на:

запровадження єдиної системи та механізму ефективної державної політики для здобуття якісної освіти кожною особою відповідно до її потреб;

задоволення потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами різного віку, соціального та майнового стану, з різними освітніми потребами.

Ключовими проблемами, на розв'язання яких спрямована Національна стратегія, є:

освітнє середовище є недостатньо інклюзивним, безбар'єрним та дружнім, не створює належних умов для отримання якісної освіти, соціалізації, підготовки до самостійного життя та професійної діяльності;

недостатня самореалізація осіб з особливими освітніми потребами через відсутність якісного доступного інклюзивного навчання в територіальних громадах;

недостатній рівень сприйняття українським суспільством багатоманітності людини.

Основними чинниками виникнення зазначених проблем є:

відсутність цілісної системи надання освітніх послуг починаючи із системи раннього втручання до професійної (професійно-технічної), фахової передвищої або вищої освіти осіб з особливими освітніми потребами та алгоритмів поетапного переходу таких осіб на нові етапи освітнього процесу у форматі командної співпраці (система раннього втручання — дошкільна освіта — початкова освіта — базова середня освіта — профільна освіта — професійна (професійно-технічна) освіта — фахова передвища — вища освіта);

відсутність можливості отримання освітніх послуг особами з інвалідністю, які перебувають у соціально-медичних установах та закладах соціального захисту населення (дитячих будинках-інтернатах, малих групових будинках та будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, психоневрологічних інтернатах), для подальшого освітнього та професійного розвитку;

відсутність детальної статистичної інформації про осіб з інвалідністю (за статтю, віком, місцем проживання, видами функціональних порушень (зорові, слухові, мовленнєві, інтелектуальні, фізичні, соціоадаптаційні), що ускладнює процес визначення особливих освітніх потреб, планування та розвитку соціальних та освітніх послуг для осіб з інвалідністю;

недостатній кадровий потенціал у сфері інклюзивного навчання, незадовільний рівень фахової підготовки та перепідготовки педагогічних працівників;

упереджене ставлення (міфи, страхи, стигми, стереотипи) до осіб з особливими освітніми потребами;

недостатні зусилля значної частини органів місцевого самоврядування щодо облаштування інклюзивної інфраструктури та низький рівень поінформованості щодо концепції інклюзивної освіти та її переваг;

недостатнє використання в освітньому процесі асистивних (допоміжних) технологій;

недостатній рівень забезпечення закладів освіти адаптованими навчальними посібниками у форматі, який легко читати і розуміти, зокрема надрукованими шрифтом Брайля, та навчально-методичними матеріалами;

недостатній рівень забезпечення транспортними послугами, що відповідають потребам осіб з інвалідністю;

недостатня спроможність територіальної громади щодо створення відповідних умов для навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

неефективне використання коштів державної субвенції на надання підтримки особам з особливими освітніми потребами;

низький рівень мотивації педагогічних працівників до впровадження інклюзивного навчання;

руйнування інфраструктури, необхідної для здобуття освіти здобувачами освіти з особливими освітніми потребами, через воєнні дії;

відсутність власних інклюзивно-ресурсних центрів у територіальних громадах;

відсутність договорів міжмуніципального співробітництва;

недостатній рівень співпраці закладів освіти з інклюзивно-ресурсними центрами, недостатня фахова підтримка вчителів, практичних психологів, вчителів-дефектологів, вчителів-логопедів в умовах інклюзивного навчання з боку фахівців інклюзивно-ресурсних центрів;

неузгодженість окремих положень законодавства, якими регулюються питання соціального захисту, охорони здоров'я та освіти;

відсутність міжвідомчої взаємодії та координації процесу інклюзивного навчання;

низький рівень заінтересованості територіальних громад у формуванні кадрового потенціалу та підвищенні кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів освіти для забезпечення інклюзивного навчання;

відсутність інформаційної політики з метою популяризації інклюзивного навчання;

недостатній рівень правової культури здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

фізична недоступність закладів освіти та захисних споруд цивільного захисту при закладах освіти для осіб з особливими освітніми потребами;

недостатність інформації про потребу щодо забезпечення навчання осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України, жестовою мовою відповідної національної меншини (спільноти) у закладах освіти;

недостатня кількість шкільних автобусів, обладнаних підйомниками;

недостатня кількість асистентів вчителів та асистентів дітей (учнів);

недостатній рівень запровадження на практиці надання соціальних послуг супроводу під час інклюзивного навчання, соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю, денного догляду дітей з інвалідністю, перекладу жестовою мовою;

недостатня кількість годин викладання деяких дисциплін, насамперед для дітей з інвалідністю, в тому числі тих, що здобувають освіту у формі педагогічного патронажу.

#### Стратегічні цілі, завдання та показники їх досягнення

Стратегічною метою Національної стратегії є забезпечення доступу до якісної освіти кожній особі з урахуванням індивідуальних потреб та можливостей, із створенням умов для розвитку її потенціалу.

Стратегічна мета досягається на основі трьох стратегічних цілей.

Стратегічна ціль 1. Отримання кожною особою гарантованих державою освітніх послуг, спрямованих на розкриття її потенціалу, максимальний розвиток і соціалізацію, з урахуванням її індивідуальних можливостей та потреб.

Показники результативності:

частка фахівців органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, які пройшли підготовку/підвищення кваліфікації щодо

безбар'єрності та інклюзивності під час формування політик (за органами влади);

кількість територіальних громад, у яких впроваджено місцеві програми підтримки інклюзивного навчання (за областями);

кількість територіальних громад, які мають інклюзивно-ресурсні центри або укладені міжмуніципальні договори;

частка осіб з особливими освітніми потребами, які отримують освітні послуги за місцем проживання/перебування (охоплені і неохоплені освітою, залежно від психофізичних порушень та потреб; за статтю, віком, населеним пунктом (міський/сільський); рівнем освіти);

частка осіб, які здобувають освіту у формі педагогічного патронажу (за статтю, віком, населеним пунктом (міський/сільський));

відповідність обсягу фінансування інклюзивного навчання реальним освітнім потребам, у тому числі за напрямами фінансування, за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів та коштів з інших джерел, не заборонених законом.

Операційна ціль 1. Вмотивовані та професійні фахівці органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування формують та реалізують збалансовану державну політику щодо розвитку інклюзивного навчання на всіх рівнях.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 1:

внести зміни до нормативно-правових актів з питань освіти щодо уніфікації понятійного апарату стосовно інклюзивного навчання;

удосконалити систему підготовки, перепідготовки та підтримки кадрів, залучених до формування та реалізації політики у сфері інклюзивного навчання на всіх рівнях та розвитку безпечного освітнього середовища в територіальних громадах;

запровадити механізм забезпечення закладів освіти фахівцями за спеціальністю 016 "Спеціальна освіта";

посилити роль територіальних громад у забезпеченні розвитку інклюзивної освіти;

запровадити індекс інклюзії в територіальних громадах.

Операційна ціль 2. Фінансування інклюзивного навчання здійснюється відповідно до фактичних даних закладів освіти щодо потреб кожного учасника освітнього процесу.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 2:

провести моніторинг та оцінювання результатів реалізації інклюзивного навчання на всіх рівнях освіти: дошкільна, загальна середня,

позашкільна, професійна (професійно-технічна), фахова передвища, вища освіта;

удосконалити систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів у частині внесення даних з розподілом за статтю і віковими групами всіх здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, а також закладів та фахівців, які надають послуги дітям з особливими освітніми потребами та їх сім'ям на всіх рівнях освіти;

запровадити моніторинг і оцінку ефективності використання видатків на інклюзивне навчання;

удосконалити механізм надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами відповідно до фактичних даних закладів освіти щодо потреб кожного учасника освітнього процесу;

забезпечити функціонування мобільних інклюзивно-ресурсних центрів (проведення комплексної оцінки розвитку особи за місцем навчання та/або проживання (перебування) особи, надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг тощо) та підвищення кваліфікації фахівців інклюзивно-ресурсних центрів;

унормувати питання введення посад вихователя закладу загальної середньої освіти та асистента вихователя закладу загальної середньої освіти;

розробити та внести зміни до нормативних актів щодо оплати праці асистента вчителя, асистента вихователя, асистента майстра виробничого навчання, асистента викладача;

забезпечити надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання (асистента дитини (учня)).

Операційна ціль 3. Управлінські рішення приймаються з урахуванням потреб та інтересів здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 3:

удосконалити механізм міжвідомчої взаємодії між заінтересованими органами з питань забезпечення інклюзивного навчання;

запровадити механізм врахування потреб осіб з особливими освітніми потребами для забезпечення інклюзивного навчання під час прийняття рішень центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування;

запровадити систему контролю за дотриманням прав осіб з особливими освітніми потребами із залученням інститутів громадянського суспільства.

Стратегічна ціль 2. Отримання кожною особою якісних освітніх послуг відповідно до індивідуальних потреб у комфортному, безпечному,



безбар'єрному, дружньому до кожного учасника освітнього процесу інклюзивному освітньому середовищі.

Показники результативності:

частка закладів освіти, в яких створено інклюзивне освітнє середовище відповідно до потреб здобувачів освіти (за населеним пунктом (міський/сільський), областями, типом закладу освіти);

кількість осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в інклюзивних класах (групах) закладів освіти всіх рівнів (за статтю, віком, типом закладу освіти та формою здобуття освіти, областями, населеним пунктом (міський/сільський), категорією (типом) особливих освітніх потреб (труднощів);

кількість осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в спеціальних класах (групах) (за статтю, віком, типом закладу освіти та формою здобуття освіти, областями, населеним пунктом (міський/сільський), категорією (типом) особливих освітніх потреб (труднощів);

кількість осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в спеціальних закладах освіти з розподілом за статтю і віковими групами;

частка здобувачів освіти, батьків (інших законних представників), задоволених якістю інклюзивного навчання (за областями, населеним пунктом (міський/сільський), статтю, віком, наявністю інвалідності, типом закладу освіти);

кількість спеціальних педагогічних працівників у закладах та установах освіти, що працюють за штатним розписом;

кількість асистентів вчителя/асистентів вихователя у закладах загальної середньої/дошкільної освіти (за областями, населеним пунктом (міський/сільський), типом закладу освіти);

кількість асистентів викладача та асистентів майстра виробничого навчання у закладах професійної (професійно-технічної) та вищої освіти (за областями, населеним пунктом (міський/сільський), типом закладу освіти);

кількість асистентів дитини (учня), з них соціальних робітників, батьків (інших законних представників) (за областями, населеним пунктом (міський/сільський), типом закладу освіти);

кількість учнів/вихованців з особливими освітніми потребами, яким надається послуга підвезення/перевезення до закладу та у зворотному напрямку (за областями, населеним пунктом (міський/сільський), типом закладу освіти, з розподілом за статтю та віковими групами).

Операційна ціль 1. Заклади освіти доступні для всіх учасників освітнього процесу.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 1:

створити зручне, доступне та безпечне інклюзивне освітнє середовище у закладах освіти;

забезпечити доступність закладів освіти для осіб з особливими освітніми потребами;

забезпечити наявність у закладах освіти захисних споруд цивільного захисту (укриттів) та їх доступність для всіх учасників освітнього процесу.

Операційна ціль 2. Мотивовані та кваліфіковані педагогічні, науково-педагогічні працівники та інші фахівці закладів та установ освіти надають якісні освітні послуги.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 2:

запровадити систему інформування педагогічних працівників щодо прийняття особливостей дитини та можливостей реалізації її індивідуальної освітньої траєкторії;

забезпечити підвищення кваліфікації педагогічних працівників, зокрема керівників закладів та установ освіти, вчителів, асистентів вчителя, фахівців інклюзивно-ресурсних центрів щодо роботи з особами з особливими освітніми потребами;

удосконалити механізм мотивації педагогічних працівників до роботи із здобувачами освіти, що мають особливі освітні потреби;

запровадити систему практико-орієнтованого наставництва, супервізії та педагогічної інтернатури для педагогічних працівників та інших фахівців сфери освіти з питань організації навчання осіб з особливими освітніми потребами;

забезпечити роботу інформаційно-ресурсної платформи для педагогічних працівників та інших працівників закладів освіти з питань багатоманітності людини та інклюзивності.

Операційна ціль 3. Запроваджуються механізми надання додаткової підтримки здобувачам освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їх потреб та можливостей.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 3:

удосконалити національну статистичну базу даних про дітей з особливими освітніми потребами з розподілом за статтю і віковими групами, а також про заклади та фахівців, які надають послуги дітям та їх сім'ям на всіх рівнях освіти;

забезпечити систематичний психолого-педагогічний супровід осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти;

забезпечити проведення корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять для осіб з особливими освітніми потребами відповідно до їх потреб;

створити умови для забезпечення харчування осіб з особливими дієтичними потребами;

забезпечити наявність і доступність послуг з позашкільної освіти в закладах освіти протягом дня;

забезпечити наявність інклюзивних та/або спеціальних груп подовженого дня у закладах загальної середньої освіти;

забезпечити надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами, що перебувають в закладах соціального захисту населення, для подальшої побудови їх освітньої та професійної траєкторії.

Операційна ціль 4. Матеріально-технічна база та ресурсне забезпечення закладів освіти відповідають потребам всіх здобувачів освіти.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 4:

забезпечити здобувачів освіти підручниками, посібниками, навчальними та дидактичними матеріалами відповідно до їх потреб;

забезпечити заклади освіти комп'ютерними програмами для учнів з різними категоріями (типами) особливих освітніх потреб (труднощів);

забезпечити підвезення до закладів освіти та у зворотному напрямку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, які цього потребують.

Операційна ціль 5. Скоординовані зусилля органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів освітньої діяльності сприяють реалізації індивідуальної освітньої траєкторії кожного здобувача освіти.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 5:

забезпечити взаємодію методистів ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти, педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів із закладами освіти щодо організації інклюзивного навчання;

забезпечити на місцевому рівні міжвідомчу взаємодію закладів і установ освіти та всіх суб'єктів, що забезпечують захист прав дитини, зокрема на освіту;

забезпечити комплексний підхід до визначення та задоволення індивідуальних потреб здобувачів освіти;

забезпечити надання послуг психологічної допомоги в системі освіти;

забезпечити регулярне інформування населення про всі можливості здобуття освіти, в тому числі інклюзивного навчання;

розробити та впровадити механізм забезпечення належного надання освітніх послуг здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час переходу між різними рівнями освіти від дошкільної до повної

загальної середньої освіти, а також за потреби професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

Стратегічна ціль 3. Прийняття українським суспільством багатоманітності людини та врахування потреб усіх учасників освітнього процесу.

Показники результативності:

частка осіб з особливими освітніми потребами, які працевлаштувалися (за населеним пунктом (міський/сільський), областями, статтю, віком);

кількість осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах вищої освіти за звітний період;

частка осіб з особливими потребами, осіб з інвалідністю, зокрема ветеранів війни, працевлаштованих за здобутою професійною кваліфікацією з розподілом за статтю та віковими групами.

Операційна ціль 1. Сім'ї дітей з ризиком набуття особливих освітніх потреб та/або інвалідності отримують ранню підтримку.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 1:

запровадити систему інформування батьків щодо прийняття особливостей дитини, її раннього розвитку з подальшим обранням індивідуальної освітньої траєкторії дитини.

Операційна ціль 2. Батьки, інші законні представники дитини, працівники сфери освіти, інші діти толерантно сприймають осіб з особливими освітніми потребами.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 2:

провести аналіз ситуації щодо організації інклюзивного/спеціального, індивідуального навчання та виконання освітніх програм;

забезпечити доступність освітніх ресурсів, (ігри, книги, дидактичні матеріали тощо) для дітей раннього віку та здобувачів освіти.

Операційна ціль 3. Особи з особливими освітніми потребами, зокрема ветерани війни, мають можливість здобути професійну кваліфікацію та працевлаштуватися.

Завдання, спрямовані на виконання операційної цілі 3:

інтегрувати курс професійної орієнтації в освітній процес, включаючи модулі, що адаптовані для дітей з особливими освітніми потребами, з урахуванням їх можливостей та потенціалу для майбутньої професійної діяльності з використанням асистивних (допоміжних) технологій;

унормувати набуття часткової професійної кваліфікації для осіб з особливими освітніми потребами, в тому числі ветеранів війни;

запровадити програми перепідготовки за робітничими професіями для осіб з особливими освітніми потребами, в тому числі ветеранів війни;

удосконалити механізм працевлаштування випускників закладів освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їх індивідуальних показників.

### Основні етапи, шляхи та строк реалізації Національної стратегії

Реалізація Національної стратегії здійснюється в межах повноважень МОН, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування (за згодою), закладів та установ освіти (за згодою) за участю громадських об'єднань (за згодою).

Організаційне забезпечення реалізації Національної стратегії здійснюється МОН разом із заінтересованими центральними і місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування (за згодою).

Механізм реалізації Національної стратегії передбачає:

затвердження трирічних операційних планів заходів щодо реалізації стратегічних цілей та завдань, визначених Національною стратегією, моніторинг їх виконання;

проведення загального моніторингу досягнення цілей, визначених Національною стратегією, за показниками результативності з урахуванням суспільного діалогу і широкого залучення громадськості.

Реалізація Національної стратегії здійснюється двома етапами:

I етап (2024—2026 роки) передбачає:

удоскоалення нормативно-правової бази з питань інклюзивного навчання та навчання у спеціальних закладах освіти;

удоскоалення системи моніторингу розвитку інклюзивного навчання;

забезпечення закладів освіти необхідними додатковими фінансовими, людськими, матеріальними ресурсами, запровадження ефективної системи міжвідомчої взаємодії та координації між центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами та установами освіти;

проведення національної інформаційної кампанії із залученням українських і міжнародних організацій;

розроблення та впровадження програм підвищення рівня кваліфікації педагогічних працівників для задоволення освітніх потреб кожного здобувача освіти;

забезпечення використання кадрового потенціалу спеціальних закладів освіти для розвитку інклюзивного навчання в Україні;

системне забезпечення доступності закладів та установ освіти, створення безпечного освітнього середовища;

забезпечення якісної оцінки потреб здобувачів освіти у додаткових сервісах та послугах.

II етап (2027—2029 роки) передбачає:

удосконалення механізму надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами відповідно до фактичних даних закладів освіти щодо потреб кожного учасника освітнього процесу;

удосконалення комунікаційної стратегії щодо інклюзивного навчання з урахуванням суспільного діалогу і широкого залучення громадськості;

удосконалення програм перепідготовки за робітничими професіями для осіб з особливими освітніми потребами, в тому числі ветеранів війни;

аналіз ефективності діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо реалізації Національної стратегії;

визначення стратегічних напрямів подальшого розвитку інклюзивної освіти в Україні на 2030—2040 роки.

#### Порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Національної стратегії та звітування

Моніторинг та оцінка результатів реалізації Національної стратегії проводяться в межах повноважень МОН, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади за участю громадських об'єднань, об'єднань підприємців та міжнародних організацій.

У рамках проведення моніторингу передбачаються підготовка та подання Кабінетові Міністрів України щорічного звіту про стан реалізації Національної стратегії, а також його розміщення на офіційному веб-сайті МОН.

Оцінка результативності реалізації Національної стратегії здійснюється за визначеними в ній показниками досягнення цілей.

#### Фінансове забезпечення реалізації Національної стратегії

Фінансування заходів з реалізації Національної стратегії здійснюється за рахунок і в межах коштів державного та місцевих бюджетів, затверджених на відповідний рік, а також інших не заборонених законодавством джерел фінансування.

## Очікувані результати реалізації Національної стратегії

У результаті реалізації Національної стратегії кожен здобувач освіти з особливими освітніми потребами матиме змогу отримати якісну освіту з урахуванням потреб і можливостей та реалізувати свій потенціал.

Очікується досягнення таких результатів:

сформовано державну політику щодо забезпечення освіти для кожного здобувача освіти з особливими освітніми потребами шляхом удосконалення інклюзивного навчання, що відображено в нормативно-правових актах;

забезпечено наступність між рівнями освіти для найкращого забезпечення інтересів здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

удосконалено систему моніторингу організації інклюзивного навчання;

інклюзивно-ресурсні центри надають якісні послуги та забезпечують психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

збільшено частку населення, поінформованого щодо можливостей інклюзивного навчання для задоволення потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

педагогічні працівники володіють компетентностями, необхідними для організації та забезпечення освіти для кожного здобувача освіти з особливими освітніми потребами;

забезпечено доступ до якісної освіти кожному здобувачу освіти з особливими освітніми потребами відповідно до його потреб та можливостей, що створює умови для розвитку потенціалу, а також ефективної участі в освітньому процесі та житті суспільства;

у закладах та установах освіти створено інклюзивне освітнє середовище;

заклади освіти забезпечені необхідними ресурсами та готові надавати якісну освіту залежно від потреб і можливостей здобувачів освіти;

упроваджено дієву систему виявлення потреби в підтримці здобувачів освіти під час освітнього процесу та реагування на неї;

українське суспільство сприймає багатоманітність людини і враховує потреби осіб з особливими освітніми потребами.

---

ЗАТВЕРДЖЕНО  
розпорядженням Кабінету Міністрів України  
від 7 червня 2024 р. № 527-р

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН  
заходів з реалізації у 2024—2026 роках Національної стратегії розвитку  
інклюзивного навчання на період до 2029 року

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
Стратегічна ціль 1. Отримання кожною особою гарантованих державою освітніх послуг, спрямованих на розкриття її потенціалу, максимальний розвиток і соціалізацію, з урахуванням її індивідуальних можливостей та потреб				
Операційна ціль 1. Вмотивовані та професійні фахівці органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування формують та реалізують збалансовану державну політику щодо розвитку інклюзивного навчання на всіх рівнях				
1. Внести зміни до нормативно-правових актів з питань освіти щодо уніфікації понятійного апарату стосовно інклюзивного навчання	провести аналіз нормативно-правових актів, визначити, до яких нормативно-правових актів необхідно внести зміни, та підготувати відповідні зміни	грудень 2024 р.	МОН міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	внесено зміни до нормативно-правових актів щодо уніфікації понятійного апарату стосовно інклюзивного навчання
2. Удосконалити систему підготовки, перепідготовки та підтримки кадрів, залучених до формування та реалізації політики у сфері інклюзивного навчання	1) розробити програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування за напрямом формування політик та реалізації	грудень 2025 р.	МОН НАДС обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено освітні програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування за



Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
на всіх рівнях та розвитку безпечного освітнього середовища в територіальних громадах	інклюзивного навчання  2) провести навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування за напрямом формування політик та реалізації інклюзивного навчання	грудень 2026 р.	МОН НАДС обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	напрямом формування політик та реалізації інклюзивного навчання (за типами органів влади)  підвищено кваліфікацію державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування за напрямом формування політик та реалізації інклюзивного навчання
3. Запровадити механізм забезпечення закладів освіти фахівцями за спеціальністю 016 “Спеціальна освіта”	1) розробити плани щодо забезпечення територіальних громад фахівцями за спеціальністю 016 “Спеціальна освіта”	грудень 2025 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою) всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	розроблено та схвалено відповідні плани

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) забезпечити формування регіонального замовлення на підготовку (перепідготовку) та підвищення кваліфікації фахівців за спеціальністю 016 “Спеціальна освіта” відповідно до потреб територіальних громад	травень 2026 р.	МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації)	сформовано регіональне замовлення на підготовку (перепідготовку) та підвищення кваліфікації фахівців за спеціальністю 016 “Спеціальна освіта” відповідно до потреб територіальних громад
4. Посилити роль територіальних громад у забезпеченні розвитку інклюзивної освіти	1) розробити методичні рекомендації для сільських, селищних, міських голів територіальних громад з питань інклюзивного освітнього середовища в територіальних громадах	грудень 2024 р.	МОН Мінсоцполітики МОЗ	розроблено методичні рекомендації з питань інклюзивного освітнього середовища в територіальних громадах
	2) запровадити регулярні громадські слухання на місцевому рівні щодо питань інклюзивного освітнього середовища	серпень 2025 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	забезпечено регулярне розміщення на офіційних веб-сайтах місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування звітів про проведення громадських слухань щодо питань інклюзивного освітнього середовища

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	3) запровадити програми обміну досвідом між органами місцевого самоврядування з питань інклюзії	грудень 2025 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	запроваджено програми обміну досвідом між органами місцевого самоврядування з питань інклюзії
5. Запровадити індекс інклюзії в територіальних громадах	1) розробити інструменти для самооцінювання територіальних громад з питань інклюзивного освітнього середовища	грудень 2025 р.	МОН МОЗ Мінсоцполітики обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	розроблено інструменти для самооцінювання територіальних громад з питань інклюзивного освітнього середовища
	2) популяризувати ідею самооцінювання територіальних громад з питань інклюзивного освітнього середовища	грудень 2026 р.	МОН МОЗ Мінсоцполітики Мінінфраструктури обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	проведено кампанію з популяризації ідеї самооцінювання територіальних громад з питань інклюзивного освітнього середовища

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
Операційна ціль 2. Фінансування інклюзивного навчання здійснюється відповідно до фактичних даних закладів освіти щодо потреб кожного учасника освітнього процесу				
1. Провести моніторинг та оцінювання результатів реалізації інклюзивного навчання на всіх рівнях освіти: дошкільна, загальна середня, позашкільна, професійна (професійно-технічна), фахова передвища, вища освіта	провести моніторинг і оцінку якості інклюзивного навчання	вересень 2026 р.	МОН Державна служба якості освіти Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	підготовлено рекомендації за результатами проведення моніторингу та оцінювання результатів інклюзивного навчання на всіх рівнях освіти
2. Удосконалити систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів у частині внесення даних з розподілом за статтю і віковими групами всіх здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, а також закладів та фахівців, які надають послуги дітям з	1) розробити єдиний підхід до збору статистичної інформації про всіх здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, а також про заклади та фахівців, які надають послуги дітям з особливими освітніми потребами та їх сім'ям на всіх рівнях освіти	грудень 2024 р.	МОН державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)	запроваджено єдиний підхід до збору відповідної статистичної інформації

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
особливими освітніми потребами та їх сім'ям на всіх рівнях освіти	2) внести зміни до Положення про систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів, затвердженого наказом МОН від 2 листопада 2020 р. № 1353	грудень 2025 р.	МОН державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)	удосконалено інтегроване інформаційне середовище у сфері інклюзивного навчання
3. Запровадити моніторинг і оцінку ефективності використання видатків на інклюзивне навчання	запровадити моніторинг і оцінку ефективності використання видатків на інклюзивне навчання	лютий 2025 р.	МОН державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)	за результатами моніторингу удосконалено розподіл коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами
4. Удосконалити механізм надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами відповідно до фактичних даних закладів освіти щодо потреб кожного учасника освітнього процесу	1) ініціювати внесення змін до Бюджетного кодексу України в частині удосконалення механізму надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами та посилення адресності надання освітніх послуг відповідно до	вересень 2024 р.	МОН Мінфін	подано до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами та врахування

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	індивідуальних потреб дітей з особливими освітніми потребами шляхом здійснення розподілу субвенції за рівнями підтримки			фактичних даних закладів освіти щодо потреб кожного учасника освітнього процесу
	2) внести зміни до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 88	січень 2025 р.	МОН Мінфін	внесено зміни до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, які передбачають врахування фактичних даних закладів освіти щодо потреб кожного учасника освітнього процесу
5. Забезпечити функціонування мобільних інклюзивно-ресурсних центрів (проведення комплексної оцінки розвитку особи за	забезпечити функціонування мобільних інклюзивно-ресурсних центрів для проведення комплексної оцінки розвитку особи за місцем її навчання та/або проживання	грудень 2026 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	забезпечено функціонування мобільних інклюзивно-ресурсних центрів для проведення комплексної оцінки розвитку особи за місцем навчання та/або

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
місцем її навчання та/або проживання (перебування), надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг тощо)	(перебування), надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг			проживання (перебування) особи, надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг
6. Унормувати питання введення посад вихователя закладу загальної середньої освіти та асистента вихователя закладу загальної середньої освіти	1) включити до Класифікатора професій посади вихователя закладу загальної середньої освіти та асистента вихователя закладу загальної середньої освіти	червень 2024 р.	Мінекономіки МОН	внесено зміни до Класифікатора професій щодо посад вихователя закладу загальної середньої освіти та асистента вихователя закладу загальної середньої освіти
	2) внести до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН від 6 грудня 2010 р. № 1205, зміни щодо запровадження посади асистента вихователя для роботи інклюзивних груп подовженого дня	грудень 2024 р.	МОН	посада асистента вихователя групи подовженого дня внесена до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
7. Розробити та внести зміни до нормативних актів щодо оплати праці асистента вчителя, асистента вихователя, асистента майстра виробничого навчання, асистента викладача	1) внести зміни до схеми тарифних розрядів посад керівних, наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників, професіоналів, фахівців та інших працівників бюджетних установ, закладів та організацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298, щодо оплати праці асистента вчителя, асистента вихователя, асистента майстра виробничого навчання, асистента викладача	грудень 2024 р.	Мінекономіки МОН	внесено зміни до нормативних актів з питань оплати праці та визначено тарифні розряди для оплати праці асистента вчителя, асистента вихователя, асистента майстра виробничого навчання, асистента викладача
	2) внести до переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 р. № 963, зміни щодо запровадження посад асистента майстра	грудень 2024 р.	МОН	внесено відповідні зміни до переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників



Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	<p>виробничого навчання та асистента викладача</p> <p>3) внести до Типових штатних нормативів професійно-технічних навчальних закладів, затверджених наказом МОН від 6 грудня 2010 р. № 1204, зміни щодо запровадження посад асистента майстра виробничого навчання, асистента викладача</p>	грудень 2024 р.	МОН	посади асистента майстра виробничого навчання, асистента викладача внесено до типових штатних нормативів закладів професійної (професійно-технічної) освіти
8. Забезпечити надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання (асистента дитини (учня))	провести оцінку потреб територіальних громад у соціальній послугі супроводу під час інклюзивного навчання (асистента дитини (учня))	лютий 2025 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою) Нацсоцслужба Мінсоцполітики	підготовлено звіт за результатами оцінки потреб територіальних громад у соціальній послугі супроводу під час інклюзивного навчання (асистента дитини (учня))

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
Операційна ціль 3. Управлінські рішення приймаються з урахуванням потреб та інтересів здобувачів освіти з особливими освітніми потребами				
1. Удосконалити механізм міжвідомчої взаємодії між заінтересованими органами з питань забезпечення інклюзивного навчання	1) створити міжвідомчу робочу групу з питань забезпечення інклюзивного навчання	серпень 2025 р.	МОН Мінсоцполітики МОЗ	видано наказ про створення міжвідомчої робочої групи
забезпечення інклюзивного навчання	2) розробити систему вертикальної та горизонтальної міжвідомчої взаємодії між заінтересованими органами (щодо збору, обробки даних, доступу до інформації; доступності середовища, фінансування)	грудень 2025 р.	МОН Мінсоцполітики МОЗ	розроблено систему вертикальної та горизонтальної міжвідомчої взаємодії між заінтересованими органами (щодо збору, обробки даних, доступу до інформації; доступності середовища, фінансування)
2. Запровадити механізм врахування потреб осіб з особливими освітніми потребами для забезпечення інклюзивного навчання під час прийняття рішень центральними та місцевими органами виконавчої влади,	забезпечити проведення антидискримінаційної експертизи під час прийняття рішень органами державної влади з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами	грудень 2024 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації)	забезпечено врахування потреб осіб з особливими освітніми потребами під час прийняття рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
<p>органами місцевого самоврядування</p> <p>3. Запровадити систему контролю за дотриманням прав осіб з особливими освітніми потребами із залученням інститутів громадянського суспільства</p>	<p>1) покращити співпрацю органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з громадськими об'єднаннями для забезпечення дотримання прав осіб з особливими освітніми потребами</p> <p>2) врахувати пропозиції та рекомендації громадських об'єднань щодо дотримання прав осіб з особливими освітніми потребами під час прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування</p>	<p>грудень 2024 р.</p> <p>постійно</p>	<p>обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) громадські об'єднання (за згодою)</p> <p>обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) громадські об'єднання (за згодою)</p>	<p>покращено взаємодію між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та громадськими об'єднаннями</p> <p>покращено якість послуг і діяльність місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо дотримання прав осіб з особливими освітніми потребами</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
<p>Стратегічна ціль 2. Отримання кожною особою якісних освітніх послуг відповідно до індивідуальних потреб у комфортному, безпечному, безбар'єрному, дружньому до кожного учасника освітнього процесу інклюзивному освітньому середовищі</p>				
<p>Операційна ціль 1. Заклади освіти доступні для всіх учасників освітнього процесу</p>				
<p>1.Створити зручне, доступне та безпечне інклюзивне освітнє середовище у закладах освіти</p>	<p>1) запровадити систему збору та аналізу даних про рівень доступності, безпечності та інклюзивності освітнього середовища закладів освіти</p>	<p>грудень 2024 р.</p>	<p>МОН державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)</p>	<p>запроваджено систему збору та аналізу даних про рівень доступності, безпечності та інклюзивності освітнього середовища</p>
	<p>2) розробити рекомендації для засновників закладів освіти щодо забезпечення доступності, безпечності та інклюзивності освітнього середовища закладів освіти</p>	<p>березень 2025 р.</p>	<p>МОН Державна служба якості освіти</p>	<p>розроблено методичні рекомендації територіальним громадам щодо визначення потреби у створенні доступного та безпечного інклюзивного освітнього середовища</p>
	<p>3) проаналізувати потребу щодо забезпечення навчання осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України, жестовою мовою відповідної національної меншини (спільноти) у закладах освіти</p>	<p>лютий 2025 р.</p>	<p>МОН Національна академія педагогічних наук (за згодою)</p>	<p>підготовлено аналітичну довідку за результатами проведеного аналізу</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
2. Забезпечити доступність закладів освіти для осіб з особливими освітніми потребами	1) забезпечити доступність закладів та установ освіти для осіб з особливими освітніми потребами	березень 2025 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	покращено доступність закладів освіти для осіб з особливими освітніми потребами
	2) забезпечити наявність ресурсних кімнат у закладах освіти відповідно до потреб осіб з особливими освітніми потребами	грудень 2024 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	у закладах освіти забезпечено наявність ресурсних кімнат та створено простір для гармонійного психічного та емоційного розвитку осіб з особливими освітніми потребами
3. Забезпечити наявність у закладах освіти захисних споруд цивільного захисту (укриттів) та їх доступність для всіх учасників освітнього процесу	1) провести моніторинг наявності захисних споруд цивільного захисту (укриттів) у закладах та установах освіти	вересень 2025 р.	МОН органи місцевого самоврядування (за згодою)	визначено потребу в облаштуванні захисних споруд цивільного захисту (укриттів) у закладах та установах освіти

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) забезпечити доступність захисних споруд цивільного захисту (укриттів) у закладах та установах освіти для осіб з особливими освітніми потребами	грудень 2025 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою) обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) МОН ДСНС міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	створено безпечне освітнє середовище у закладах освіти
Операційна ціль 2. Мотивовані та кваліфіковані педагогічні, науково-педагогічні працівники та інші фахівці закладів та установ освіти надають якісні освітні послуги				
1. Запровадити систему інформування педагогічних працівників щодо прийняття особливостей дитини та можливостей реалізації її індивідуальної освітньої траєкторії	1) розробити інформаційні матеріали для працівників освіти про особливості розвитку дитини та категорії (типи) особливих освітніх потреб (труднощів)	грудень 2024 р.	МОН Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук (за згодою)	розроблено інформаційні матеріали для працівників освіти про особливості розвитку дитини та категорії (типи) особливих освітніх потреб (труднощів)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) поширити інформаційні матеріали для педагогічних працівників закладів освіти про особливості розвитку дитини та категорії (типи) особливих освітніх потреб (труднощів)	лютий 2025 р.	МОН	забезпечено поширення відповідних інформаційних матеріалів
2. Забезпечити підвищення кваліфікації педагогічних працівників, зокрема керівників закладів та установ освіти, вчителів, асистентів вчителя, консультантів інклюзивно-ресурсних центрів щодо роботи з особами з особливими освітніми потребами	1) провести аналіз потреб у підготовці та підвищенні кваліфікації керівників закладів освіти, педагогів	грудень 2024 р.	МОН Державна служба якості освіти	проведено аналіз та розроблено рекомендації
	2) запровадити програми підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, педагогічних працівників щодо роботи з особами з особливими освітніми потребами	грудень 2026 р.	МОН заклади післядипломної педагогічної освіти (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) інші суб'єкти освітньої діяльності (за згодою)	підготовлено звіт за результатами проведення підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, педагогічних працівників та інших фахівців сфери освіти щодо роботи з особами з особливими освітніми потребами

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	3) забезпечити підвищення кваліфікації фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсних центрів	грудень 2026 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) заклади післядипломної педагогічної освіти (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) інші суб'єкти освітньої діяльності (за згодою)	забезпечено регулярне підвищення кваліфікації фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсних центрів
	4) забезпечити консультування педагогічних працівників щодо особливостей організації освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами за різними формами здобуття освіти, в тому числі з використанням дистанційного навчання	серпень 2024 р.	МОН центри професійного розвитку педагогічних працівників (за згодою) заклади післядипломної педагогічної освіти (за згодою)	забезпечено відповідне консультування педагогічних працівників



Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	5) провести семінари та вебінари для педагогічних працівників та інших фахівців сфери освіти щодо роботи з особами з особливими освітніми потребами	березень 2025 р.	МОН заклади післядипломної педагогічної освіти (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) інші суб'єкти освітньої діяльності (за згодою)	підготовлено звіт за результатами проведення семінарів та вебінарів для педагогічних працівників та інших фахівців сфери освіти щодо роботи з особами з особливими освітніми потребами
3. Удосконалити механізм мотивації педагогічних працівників до роботи із здобувачами освіти, що мають особливі освітні потреби	1) забезпечити належну методичну підтримку для роботи педагогічних працівників та інших фахівців в умовах інклюзивного навчання	грудень 2024 р.	заклади післядипломної педагогічної освіти (за згодою) Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук (за згодою) державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою) державна установа “Український інститут розвитку освіти” (за згодою)	педагогічних працівників забезпечено належною методичною підтримкою

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
			центри професійного розвитку педагогічних працівників (за згодою) інші суб'єкти освітньої діяльності (за згодою)	
	2) запровадити заохочення педагогічних працівників	грудень 2025 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою)	вмотивовані педагогічні працівники надають якісні освітні послуги
	3) забезпечити впровадження у закладах освіти програм протидії будь-яким формам насильства та дискримінації	грудень 2025 р.	заклади післядипломної педагогічної освіти (за згодою) Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук (за згодою) державні наукові установи “Інститут модернізації змісту освіти” та “Інститут освітньої аналітики” (за згодою) інші суб'єкти освітньої діяльності (за згодою)	впроваджено програми протидії будь-яким формам насильства та дискримінації у закладах освіти, забезпечено обізнаність учасників освітнього процесу щодо протидії будь-яким формам насильства та дискримінації

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	4) забезпечити надання психологічної підтримки педагогічним працівникам закладів освіти, що постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України, відповідно до запиту	вересень 2024 р.	МОН державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою)	забезпечено надання психологічної підтримки педагогічним працівникам закладів освіти, що постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України, відповідно до запиту
4. Запровадити систему практико-орієнтованого наставництва, супервізії та педагогічної інтернатури для педагогічних працівників та інших фахівців сфери освіти з питань організації навчання осіб з особливими освітніми потребами	1) розробити модель практико-орієнтованого наставництва та педагогічної інтернатури	травень 2025 р.	МОН державна установа “Український інститут розвитку освіти” (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	затверджено модель практико-орієнтованого наставництва та педагогічної інтернатури

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) реалізувати пілотний проект із залученням проектів міжнародної технічної допомоги	жовтень 2026 р.	МОН державна установа “Український інститут розвитку освіти” (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	висвітлено на офіційному веб-сайті МОН інформацію щодо реалізації пілотного проекту із залученням проектів міжнародної технічної допомоги
	3) підготувати звіт за результатами реалізації пілотного проекту	грудень 2026 р.	МОН державна установа “Український інститут розвитку освіти” (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	підготовлено звіт за результатами реалізації пілотного проекту

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
5. Забезпечити роботу інформаційно-ресурсної платформи для педагогічних працівників та інших фахівців сфери освіти з питань багатоманітності людини та інклюзивності	1) розробити (оновити) навчально-методичні матеріали для педагогічних працівників щодо роботи із здобувачами освіти	травень 2026 р.	МОН державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) інші суб’єкти освітньої діяльності (за згодою)	актуалізовано навчально-методичні матеріали для педагогічних працівників щодо роботи із здобувачами освіти
	2) розмістити доступні методичні матеріали з питань інклюзії на освітній платформі	травень 2026 р.	МОН Мінцифри	зібрано та поширено серед заінтересованих сторін доступні методичні матеріали з питань інклюзії на освітній платформі
Операційна ціль 3. Запроваджуються механізми надання додаткової підтримки здобувачам освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їх потреб та можливостей				
1. Удосконалити національну статистичну базу даних про дітей з особливими освітніми потребами з розподілом за статтю і віковими групами, а також про заклади та фахівців, які	1) внести до Єдиної інформаційної системи соціальної сфери статистичні дані про дітей з особливими освітніми потребами з розподілом за статтю і віковими групами, а також про заклади та	грудень 2026 р.	Мінсоцполітики МОН державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)	внесено відповідні статистичні дані до Єдиної інформаційної системи соціальної сфери

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
надають послуги дітям та їх сім'ям на всіх рівнях освіти	фахівців, які надають послуги дітям та їх сім'ям на всіх рівнях освіти			
	2) інтегрувати Єдину інформаційну систему соціальної сфери з Автоматизованим інформаційним комплексом освітнього менеджменту	грудень 2026 р.	Мінсоцполітики МОН державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)	забезпечено спрощення доступу до статистичних даних
2. Забезпечити систематичний психолого-педагогічний супровід осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти	1) провести дослідження щодо роботи команд психолого-педагогічного супроводу в закладах освіти в умовах інклюзивного навчання	листопад 2025 р.	МОН Державна служба якості освіти державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)	проведено дослідження щодо роботи команд психолого-педагогічного супроводу в закладах освіти в умовах інклюзивного навчання
	2) провести аналіз діяльності інклюзивно-ресурсних центрів	грудень 2024 р.	МОН Державна служба якості освіти державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)	за результатами проведеного аналізу отримано рекомендації щодо покращення інклюзивного освітнього середовища для навчання, виховання та розвитку соціальних навичок у осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
3. Забезпечити проведення корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять для осіб з особливими освітніми потребами відповідно до їх потреб	1) у системі автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів створити реєстр фахівців, які надають додаткові корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги в закладах освіти в умовах інклюзивного навчання  2) забезпечити фінансування штатних та позаштатних фахівців, які надають додаткові корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги в закладах освіти особам з особливими освітніми потребами	грудень 2026 р.  грудень 2026 р.	МОН державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою)  МОН органи місцевого самоврядування (за згодою)	створено відповідний реєстр  забезпечено фінансування фахівців, які надають корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги в закладах освіти
4. Створити умови для забезпечення харчуванням осіб з особливими дієтичними потребами	створити умови для забезпечення харчування осіб з особливими дієтичними потребами	грудень 2026 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	створено умови для забезпечення харчування дітей з особливими дієтичними потребами

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
5. Забезпечити наявність і доступність послуг з позашкільної освіти в закладах освіти протягом дня	1) забезпечити наявність і доступність послуг з позашкільної освіти в закладах освіти протягом дня	серпень 2024 р.	заклади освіти (за згодою) обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	забезпечено роботу гуртків та секцій у закладах освіти, підготовлено звіт про надання послуг з позашкільної освіти
	2) забезпечити супровід під час гурткової роботи здобувачів освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їх потреб	грудень 2025 р.	МОН органи місцевого самоврядування (за згодою) заклади освіти (за згодою)	здобувачам освіти з особливими освітніми потребами надається супровід під час гурткової роботи відповідно до їх потреб
6. Забезпечити наявність інклюзивних та/або спеціальних груп подовженого дня у закладах загальної середньої освіти	1) внести зміни до штатних нормативів закладів освіти в частині забезпечення інклюзивних груп подовженого дня необхідними фахівцями	грудень 2024 р.	МОН	прийнято відповідний нормативно-правовий акт
	2) забезпечити функціонування інклюзивних груп подовженого дня в закладах освіти відповідно до потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами	березень 2025 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою) заклади освіти (за згодою)	забезпечено функціонування інклюзивних груп подовженого дня в закладах освіти відповідно до потреб здобувачів освіти з особливими освітніми



Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
7. Забезпечити надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами, що перебувають у закладах соціального захисту населення, для подальшої побудови їх освітньої та професійної траєкторії	1) розробити систему збору статистичних даних з розподілом за статтю і віковими групами щодо дітей, не охоплених освітою, зокрема в закладах соціального захисту	лютий 2025 р.	МОН Мінсоцполітики державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою)	потребами, підготовлено відповідний звіт  розроблено та схвалено показники і порядок збору статистичних даних щодо дітей, не охоплених освітою, зокрема в закладах соціального захисту
	2) забезпечити збір статистичних даних з розподілом за статтю і віковими групами щодо дітей, не охоплених освітою, зокрема в закладах соціального захисту	лютий 2025 р.	МОН Мінсоцполітики	забезпечено збір та поширення відповідних статистичних даних серед заінтересованих сторін
	3) створити умови доступу до освіти дітей, які не були охоплені освітою	грудень 2026 р.	МОН Мінсоцполітики державна наукова установа “Інститут освітньої аналітики” (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою)	створено умови доступу до освіти дітей, які не були охоплені освітою

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
Операційна ціль 4. Матеріально-технічна база та ресурсне забезпечення закладів освіти відповідають потребам всіх здобувачів освіти				
1. Забезпечити здобувачів освіти підручниками, посібниками, навчальними та дидактичними матеріалами відповідно до їх потреб	1) провести оцінку потреб здобувачів освіти у дидактичних матеріалах, посібниках, підручниках тощо	липень 2024 р.	МОН інклюзивно-ресурсні центри обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) заклади освіти (за згодою) державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою)	підготовлено звіт за результатами проведення оцінки потреб
	2) за результатами проведеної оцінки потреб забезпечити здобувачів освіти навчальними та дидактичними матеріалами відповідно до індивідуальних потреб	грудень 2024 р.	МОН державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою) Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) заклади освіти (за згодою)	здобувачів освіти забезпечено навчальними та дидактичними матеріалами відповідно до індивідуальних потреб

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	3) забезпечити осіб з особливими освітніми потребами спеціальними підручниками, посібниками, зокрема надрукованими шрифтом Брайля	грудень 2025 р.	<p>МОН державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою) Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	осіб з особливими освітніми потребами забезпечено спеціальними підручниками, посібниками, зокрема надрукованими шрифтом Брайля

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
2. Забезпечити заклади освіти комп'ютерними програмами для учнів з різними категоріями (типами) особливих освітніх потреб (труднощів)	розробити комп'ютерні програми для учнів з різними категоріями (типами) особливих освітніх потреб (труднощів)	травень 2026 р.	МОН	зклади освіти забезпечено комп'ютерними програмами для учнів з різними категоріями (типами) особливих освітніх потреб (труднощів)
3. Забезпечити підвезення до закладів освіти та у зворотному напрямку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, які цього потребують	1) забезпечити підвезення осіб з особливими освітніми потребами, які цього потребують, до закладу освіти та у зворотному напрямку	вересень 2024 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	забезпечено підвезення осіб з особливими освітніми потребами, які цього потребують, до закладу освіти та у зворотному напрямку
	2) забезпечити моніторинг підвезення осіб з особливими освітніми потребами, які цього потребують, до закладу освіти та у зворотному напрямку	грудень 2024 р.	МОН державна наукова установа "Інститут освітньої аналітики" (за згодою)	підготовлено звіт за результатами моніторингу підвезення осіб з особливими освітніми потребами, які цього потребують, до закладу освіти та у зворотному напрямку

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
<p>Операційна ціль 5. Скоординовані зусилля органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів освітньої діяльності сприяють реалізації індивідуальної освітньої траєкторії кожного здобувача освіти</p>				
<p>1. Забезпечити взаємодію методистів ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти, педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів із закладами освіти щодо організації інклюзивного навчання</p>	<p>1) забезпечити взаємодію фахівців інклюзивно-ресурсних центрів із закладами освіти та надавачами соціальних та інших послуг</p> <p>2) забезпечити методичний супровід методистами ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів та закладів освіти</p>	<p>серпень 2024 р.</p> <p>грудень 2024 р.</p>	<p>органи місцевого самоврядування (за згодою)</p> <p>МОН органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>підготовлено звіт про результати проведення спільних заходів</p> <p>розроблено та поширено інформаційні матеріали щодо методичного супроводу</p>
<p>2. Забезпечити на місцевому рівні міжвідомчу взаємодію закладів і установ освіти та всіх суб'єктів, що забезпечують захист прав дитини, зокрема на освіту</p>	<p>1) розробити інформаційні матеріали щодо роботи установ, закладів охорони здоров'я, соціального захисту, освіти тощо, які провадять діяльність на території відповідної територіальної громади, та поширити їх серед населення</p>	<p>грудень 2026 р.</p>	<p>обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>розроблено та поширено інформаційні матеріали щодо роботи установ, закладів охорони здоров'я, соціального захисту, освіти тощо</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) провести навчальні семінари для забезпечення міжвідомчої взаємодії суб'єктів у сфері освіти, соціального захисту, охорони здоров'я тощо	вересень 2025 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	підготовлено звіт за результатами навчання
3. Забезпечити комплексний підхід до визначення та задоволення індивідуальних потреб здобувачів освіти	1) організувати підготовку тренерів з впровадження Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в освіті	листопад 2025 р.	МОН Національна академія педагогічних наук (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	підготовлено національних тренерів з впровадження Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в освіті
	2) провести навчання для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів та ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти щодо застосування Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в освіті під час проведення	листопад 2026 р.	МОН Національна академія педагогічних наук (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	забезпечено проведення відповідного навчання для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів та ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	<p>комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи</p> <p>3) розробити методичні рекомендації щодо впровадження Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в освіті</p>	<p>грудень 2026 р.</p>	<p>МОН Національна академія педагогічних наук (за згодою)</p>	<p>розроблено методичні рекомендації щодо впровадження Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в освіті</p>
<p>4. Забезпечити надання послуг психологічної допомоги в системі освіти</p>	<p>1) провести картування послуг психологічної допомоги на рівні територіальної громади</p>	<p>грудень 2026 р.</p>	<p>обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)</p>	<p>проведено картування послуг психологічної допомоги на рівні територіальної громади</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) поширити інформацію про послуги психологічної допомоги серед закладів, установ сфери освіти, соціального захисту, охорони здоров'я	грудень 2026 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	забезпечено поширення інформації про послуги психологічної допомоги серед закладів, установ сфери освіти, соціального захисту, охорони здоров'я
5. Забезпечити регулярне інформування населення про всі можливості здобуття освіти, в тому числі інклюзивного навчання	3) провести моніторинг отримання послуг психологічної допомоги	березень 2025 р.	МОН	підготовлено звіт за результатами моніторингу
	1) забезпечити виготовлення та поширення інформаційно-просвітницьких матеріалів щодо можливостей здобуття освіти, в тому числі інклюзивного навчання	серпень 2024 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою)	виготовлено та поширено інформаційно-просвітницькі матеріали щодо можливостей здобуття освіти, в тому числі інклюзивного навчання
	2) провести інформаційну кампанію для підвищення рівня обізнаності населення про можливості здобуття освіти, в тому числі інклюзивного навчання	серпень 2024 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти	підвищено рівень обізнаності населення про можливості здобуття освіти



Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
<p>6. Розробити та впровадити механізм забезпечення належного надання освітніх послуг здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час переходу між рівнями освіти від дошкільної до повної загальної середньої освіти, а також за потреби професійної (професійно-технічної, фахової передвищої та вищої освіти</p>	<p>1) провести аналіз кращих міжнародних практик щодо забезпечення цілісності та послідовності надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами під час переходу між рівнями освіти</p> <p>2) розробити алгоритми переходу для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами між рівнями освіти з урахуванням кращих міжнародних практик</p>	<p>серпень 2025 р.</p> <p>грудень 2025 р.</p>	<p>(програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)</p> <p>МОН Національна академія педагогічних наук (за згодою) міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)</p> <p>МОН міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)</p>	<p>підготовлено звіт за результатами аналізу кращих міжнародних практик щодо забезпечення цілісності та послідовності надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами під час переходу між рівнями освіти</p> <p>впроваджено дієві алгоритми переходу для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами між рівнями освіти з урахуванням кращих міжнародних практик</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
Стратегічна ціль 3. Прийняття українським суспільством багатоманітності людини та врахування потреб усіх учасників освітнього процесу				
Операційна ціль 1. Сім'ї дітей з ризиком набуття особливих освітніх потреб та/або інвалідності отримують ранню підтримку				
1. Запровадити систему інформування батьків щодо прийняття особливостей дитини, її раннього розвитку з подальшим обранням індивідуальної освітньої траєкторії дитини	розробити інформаційні матеріали для батьків, інших законних представників про особливості розвитку дитини, ризику виникнення особливих освітніх потреб та надання психологічної підтримки в перинатальний період	грудень 2025 р.	МОЗ МОН Мінсоцполітики Національна академія педагогічних наук (за згодою)	розроблено відповідні інформаційні матеріали
Операційна ціль 2. Батьки, інші законні представники дитини, працівники сфери освіти, інші діти толерантно сприймають осіб з особливими освітніми потребами				
1. Провести аналіз ситуації щодо організації інклюзивного/ спеціального, індивідуального навчання та виконання освітніх програм	1) провести дослідження щодо доступності та якості послуг здобувачам освіти з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах/групах, індивідуальній формі навчання	грудень 2024 р.	МОН Державна служба якості освіти	оприлюднено результати дослідження

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) на підставі проведеного дослідження внести зміни до відповідних нормативно-правових актів	червень 2026 р.	МОН Державна служба якості освіти міжнародні, іноземні установи, організації, які реалізують проекти (програми) міжнародної технічної допомоги (за згодою)	внесено відповідні зміни до нормативно-правових актів
	3) розробити методичні рекомендації щодо організації інклюзивного, індивідуального навчання згідно з розробленими нормативно-правовими актами	грудень 2026 р.	МОН Державна служба якості освіти Національна академія педагогічних наук (за згодою)	розроблено методичні рекомендації щодо організації інклюзивного, індивідуального навчання
2. Забезпечити доступність освітніх ресурсів (ігри, книги, дидактичні матеріали тощо) для дітей раннього віку та здобувачів освіти	1) розробити освітні та методичні матеріали для педагогічних працівників та батьків (з урахуванням результатів дослідження)	грудень 2025 р.	МОН Національна академія педагогічних наук (за згодою)	розроблено освітні та методичні матеріали для педагогічних працівників та батьків

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) розробити порядок проведення конкурсу із розроблення розвивальних ігор та цифрових додатків для дітей раннього віку та здобувачів освіти	грудень 2024 р.	державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою) МОН Національна академія педагогічних наук (за згодою) громадські організації (за згодою)	розроблено порядок проведення конкурсу із розроблення розвивальних ігор та цифрових додатків для дітей раннього віку та здобувачів освіти
	3) провести конкурс із розроблення розвивальних ігор та цифрових додатків для дітей раннього віку та здобувачів освіти	травень 2025 р.	державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою) МОН громадські організації (за згодою)	підготовлено звіт за результатами проведення конкурсу
	4) забезпечити проведення інформаційних кампаній щодо популяризації ігрових та цифрових додатків для дітей раннього віку та здобувачів освіти	грудень 2026 р.	МОН Мінцифри Мінсоцполітики громадські організації (за згодою)	проведено відповідні інформаційні кампанії

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
Операційна ціль 3. Особи з особливими освітніми потребами, зокрема ветерани війни, мають можливість здобути професійну кваліфікацію та працевлаштуватися				
1. Інтегрувати курс професійної орієнтації в освітній процес, включаючи модулі, що адаптовані для дітей з особливими освітніми потребами, з урахуванням їх можливостей та потенціалу для майбутньої професійної діяльності з використанням асистивних (допоміжних) технологій	1) розробити освітні програми, модульні курси з професійної орієнтації для закладів освіти з урахуванням потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами	грудень 2025 р.	МОН державна установа “Український інститут розвитку освіти” (за згодою) державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою)	затверджено освітні програми, модульні курси з професійної орієнтації для закладів освіти з урахуванням потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами
	2) надати грифи навчальним програмам, модульним курсам	березень 2026 р.	МОН державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою)	підготовлено звіт за результатами надання грифів навчальним програмам, модульним курсам
	3) інтегрувати навчальні програми, модульні курси в освітні програми закладів освіти	грудень 2026 р.	МОН державна установа “Український інститут розвитку освіти” (за згодою) державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти” (за згодою)	навчальні програми, модульні курси інтегровано в освітні програми закладів освіти

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
2. Унормувати набуття часткової професійної кваліфікації для осіб з особливими освітніми потребами, в тому числі ветеранів війни	1) розробити зміни до актів законодавства щодо набуття часткової професійної кваліфікації	червень 2025 р.	МОН	розроблено відповідні зміни до актів законодавства
	2) оновити перелік професій з урахуванням запровадження професій, які передбачають набуття особами з особливими освітніми потребами, в тому числі ветеранами війни, часткової професійної кваліфікації, зокрема до переліку професій додати позицію помічника фахівця	грудень 2025 р.	МОН	професію помічника фахівця внесено до переліку професій з урахуванням набуття часткової професійної кваліфікації
3. Запровадити програми перепідготовки за робітничими професіями для осіб з особливими освітніми потребами, в тому числі ветеранів війни	1) популяризувати у центрах зайнятості діючі програми набуття нової професії особами з особливими освітніми потребами, в тому числі ветеранами війни	грудень 2025 р.	Державний центр зайнятості	підготовлено щоквартальні звіти щодо кількості зареєстрованих безробітних з числа осіб з інвалідністю, в тому числі ветеранів війни, які проходили навчання за направленням Державної служби зайнятості

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Очікуваний результат
	2) забезпечити взаємодію з представниками бізнесу для вирішення питань працевлаштування осіб з особливими потребами, зокрема ветеранів війни	грудень 2025 р.	Державний центр зайнятості	забезпечено висвітлення та оприлюднення успішних прикладів працевлаштування зареєстрованих безробітних осіб з особливими потребами, зокрема ветеранів війни
4. Удосконалити механізм працевлаштування випускників закладів освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їх індивідуальних показників	1) розробити механізм взаємодії органів місцевого самоврядування щодо запровадження курсів, програм, тренінгів з підготовки майбутніх випускників закладів освіти з особливими освітніми потребами до подальшого працевлаштування	серпень 2025 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	розроблено механізм відповідної взаємодії
	2) розробити процедури професійного наставництва, супроводу на робочому місці випускників закладів освіти з особливими освітніми потребами	серпень 2025 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	впроваджено процедури професійного наставництва, супроводу на робочому місці випускників закладів освіти з особливими освітніми потребами